

22.10.2013

ILMOITUS JÄSENIILLE

(91/2013)

Asia: Tšekin tasavallan senaatin perusteltu lausunto ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevassa pöytäkirjassa N:o 2 olevan 6 artiklan mukaisesti kukin kansallinen parlamentti voi kahdeksan viikon kuluessa siitä, kun lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä koskeva esitys on toimitettu, antaa Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille perustellun lausunnon syistä, joiden perusteella se arvioi, että kyseessä oleva esitys ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Euroopan parlamentin työjärjestyksen mukaan toissijaisuusperiaatteen noudattamiseen liittyvät asiat kuuluvat oikeudellisten asioiden valiokunnan toimivaltaan.

Jäsenille lähetetään tiedoksi Tšekin tasavallan senaatin perusteltu lausunto edellä mainitusta ehdotuksesta.

**TŠEKIN
TASAVALLAN PARLAMENTIN SENAATTI**

9. VAALIKAUSI

SENAATIN PÄÄTÖSLAUSELMA

345. PÄÄTÖSLAUSELMA

annettu 14. kokouksessa 9. lokakuuta 2013

**ehdotuksesta neuvoston asetukseksi
Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta
(Senaatin tiedote N:o 082/09)**

Senaatti, joka

I.

1. on tehnyt sen johtopäätöksen,

että asetusehdotus ei noudata toissijaisuusperiaatetta sellaisena kuin siitä määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa, koska komissio ei ole perustellut tarvetta Euroopan syyttäjänviraston perustamista koskevalle unionin toimelle eikä myöskään esitä, millaista lisäarvoa viraston perustamisella tuotetaan, etenkin kun otetaan huomioon sen perustamiseen ja toimintaan liittyvät ongelmat;

2. antaa

perussopimukseen liitettyssä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamisesta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 2 olevan 6 artiklan nojalla **perustellun lausunnon**, jonka mukaan asetusehdotus ei noudata toissijaisuusperiaatetta tämän päätöslauselman II. 1 ja II. 5 kohdassa esitettyjen syiden perusteella;

II.

1. on eri mieltä

komission väitteestä, jota käytetään perusteena syyttäjänviraston perustamiselle ja jonka mukaan unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten syytetoimet ovat jäsenvaltioissa riittämättömiä ja hajanaisia, sillä senaatti katsoo, että tämä väite voidaan esittää yleisesti mistä tahansa rikollisen toiminnan alasta ja ettei syyttäjänviraston perustamisella ratkaista seuraavia kuvatun tilanteen taustalla olevia syitä:

- jäsenvaltioiden väliset erot johtuvat pääasiassa maiden erilaisista lainsäädännöistä ja yleensä maiden oikeus- ja hallintojärjestelmien toiminnasta sekä taloudellisesta ja hallinnollisesta tilanteesta; näitä ongelmia ei pystytä poistamaan kyseisellä asetuksella;
- unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten syytetoimien tehokkuuteen vaikuttaa ennen kaikkea se, että erilaisten talousrikosten paljastaminen on yleensä vaikeaa, eivätkä nämä rikokset kuitenkaan liity erityisesti eivätkä yksinomaan EU:n talousarviosta tai EU:n talousarvioon virtaavien varojen käsittelyyn;

2. kyseenalaistaa

viraston perustamisen tuottaman todellisen lisäarvon, etenkin kun otetaan huomioon, että

- toimisto olisi täysin riippuvainen olemassa olevista tietolähteistä, ja sen tehokkuus perustuisi edelleen jäsenvaltioiden viranomaisten toiminnan tehokkuuteen;
- vaikka asetuksessa pyritään kunnioittamaan jäsenvaltioiden lainsäädäntöä mahdollisimman hyvin, asetuksen soveltaminen hankaloittaa ja pitkittää rikosoikeudellisia menettelyjä esimerkiksi sen vuoksi, että Euroopan unionin tuomioistuimelle on toimitettava ennakkoratkaisupyynnöjä asetuksen tulkinnasta tai että Euroopan syyttäjänviraston johtamistyötä ja päätöksentekoa varten asiakirjoista tarvitaan käännöksiä;
- viraston toimintaan liittyvät oikeudelliset epäselvyydet voivat lisätä menettelyvirheiden määrää, mikä voi estää syyllisten rankaisemisen;
- syytetoimien tehokkuus voi lisääntyä sen vuoksi, että menettelyjä koskevia vaatimuksia alennetaan (esimerkiksi velvollisuus ottaa vastaan todisteita, vaikkei niitä olisi kerätty sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jossa menettelyä toteuttava tuomioistuin sijaitsee);

3. myöntää,

että jos syytetoimia toteutetaan useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, näiden jäsenvaltioiden valtuutettujen Euroopan syyttäjien välinen yhteistyö yhden viraston osina voi olla nykyisiä välineitä tehokkaampaa ja nopeampaa; komissio kuitenkin ehdottaa, että virastolle myönnetään toimivalta myös yhteen jäsenvaltioon liittyvien rikosten alalla, eikä anna tietoa siitä, kuinka usein syytteitä itse asiassa nostetaan unionin taloudellisia etuja vahingoittavista rikoksista useammassa kuin yhdessä maassa;

4. katsoo,

että unionin taloudellisia etuja voidaan suojella tehokkaammin vahvistamalla ja syventämällä jo olemassa olevia mekanismeja jäsenvaltioiden rikosoikeudellisista asioista vastaavien viranomaisten rajatylittävän yhteistyön alalla, sillä näitä mekanismeja, joista osa on perustettu vasta äskettäin, voidaan käyttää tehokkaammin; tätä voidaan helpottaa muun muassa vahvistamalla näiden mekanismien hallinnollisia

valmiuksia ja laajentamalla jäsenvaltioiden viranomaisille tarjottavaa tiedotusta ja analyttistä tukea;

5. katsoo

näin ollen, että asetusehdotus on ennenaikainen; tältä osin senaatti kiinnittää huomiota siihen, ettei Eurojustin viimeisintä uudistusta ole vielä kokonaisuudessaan pantu täytäntöön eikä arvioitu ja ettei tämän vuoksi voida myöskään tehdä johtopäätöstä, ettei uudistus ole ollut riittävä;

6. toteaa,

että asetus voi heikentää Tšekin tasavallan perustuslaillisessa järjestelmässä sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa taattua perusoikeuksien suojelun tasoa (ja tämä voi puolestaan johtaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan määräysten rikkomiseen), etenkin kun kysymyksessä on oikeus laillisesti perustettuun tuomioistuimeen, jota saatetaan sivuta Euroopan syyttäjän soveltaessa laajaa harkintavaltaa valitessaan toimivaltaista kansallista tuomioistuinta, sekä oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, jota saatetaan sivuta viraston tehdessä päätöksiä vain yhdessä oikeusasteessa tai ehdotuksessa yksityiskohtaisesti säädettyjä päätöksiä koskevan muutoksenhakumenettelyn puuttumisen yhteydessä sekä Euroopan syyttäjäviranomaisen ennakoosentteeseen perustuvaa esteellisyysväitettä koskevan päätösmenettelyn puuttumisen yhteydessä, oikeudellista valvontaa lukuun ottamatta;

7. kehottaa sen vuoksi

komissiota analysoimaan yksityiskohtaisemmin asetuksen vaikutuksia yksittäisten jäsenvaltioiden perustuslakiin ja tarkistamaan ehdotustaan vastaavasti;

8. pitää suositeltavana,

että suoritettaessa yksityiskohtaista analyysia on keskusteltava perusteellisesti viraston mahdollisesta perustamisesta ja sen muodosta, ottaen erittäin tarkasti huomioon jäsenvaltioiden huomautukset, jotka perustuvat maiden kokemukseen rikosoikeudellisissa asioissa oikeuden alueella;

9. suosittaa, että

kansallisen rikoslainsäädännön sovellettavuutta koskevan epävarmuuden lieventämiseksi kysymyksiä, jotka koskevat asetuksen olennaisten säännösten yhdistämistä kansalliseen lainsäädäntöön, on käsiteltävä joko itse asetuksessa tai ne on jätettävä selvästi jäsenvaltioiden ratkaistavaksi;

10. pyytää,

että viraston kanssakäyminen kolmansien maiden kanssa tapahtuu vain jäsenvaltioiden viranomaisten välityksellä;

11. huomauttaa,

että virastossa käsiteltävien henkilötietojen suojausta koskevien säännösten on oltava yhdenmukaisia meneillään olevan henkilötietojen suojausta unionin tasolla koskevan uudistuksen kanssa;

III.

1. pyytää

hallitusta tiedottamaan senaatille, miten kanta on otettu huomioon, sekä neuvottelujen etenemisestä;

2. valtuuttaa

senaatin puheenjohtajan toimittamaan tämän perustellun lausunnon Euroopan komission puheenjohtajalle, Euroopan parlamentin puhemiehelle ja neuvoston puheenjohtajalle.